

KOLESARSKI VODNIK PO »BALATON-SKI GALAKSIJI«

by Feri Tivadar , <http://feritiv.wordpress.com/> - email: tivadarferi@gmail.com

V zadnjih letih se vas je že več kolesarjev/kolesark obrnilo name glede nasvetov o kolesarjenju ob in okoli Blatnega jezera (Balaton) na Madžarskem. Zato sem se odločil, da pripravim en tak splošen kolesarski vodnik, ki vam bo nekoliko v pomoč. Sicer obstaja že več izdanih vodnikov s to tematiko, ampak so večinoma v ne-slovenskem jeziku (madžarskem, nemškem).

Sam sem v času pisanja tega vodnika, prevozil cca. 80 % poti ob jezeru in po okoliških hribih in stranskih poteh.. Zato vam ta vodnik naj služi le splošno-informativno, in ne kot »strogo kolesarsko navodilo«, saj sam tudi še ne poznam vseh poti. Sicer pa je včasih najboljše, če malo improviziramo in se prepustimo prijetnim spontanim dogodkom na kolesarski turi in ne natančnim planom.

Opis:

Le uro vožnje od slovensko-madžarske meje se nahaja Blatno jezero oz. Balaton. Balaton je največje evropsko sladkovodno jezero ter priljubljena poletna turistična točka tako Madžarov, kot tudi vedno bolj številnih tujcev. Vendar okolica jezera ponuja veliko več kot le poležavanje na plaži. Ob jezeru so številne naravne, kulturne in zgodovinske znamenitosti, ki so vredne ogleda. Na ogled le teh se lahko odpravimo tudi s kolesom, ki nam ponuja največ spontanosti in svobode pri potovanju.

Okoli Balatona je speljana krožna kolesarska pot v dolžini cca. 210 kilometrov, po lepo urejenih kolesarskih stezah širine 1,5 metrov, ponekod pa po stranskih ulicah nekaterih vasic in naselij. Na kolesarsko pot opozarjajo zelene kolesarske table z napisom »Bringakörút«, narisanim kolesom, ter na katerih je zapisana oddaljenost do večjih naselij. Kolesarska pot pelje blizu jezera, kjer se v poletni vročini lahko občasno ohladimo. Ob poti je nešteto restavracij, gostiln, lokalov, hotelov, mladinskih hotelov in kampingov. Naj omenim bogato ponudbo kulinarčnih dobrot v številnih restavracijah. Marsikateri kondicijsko boljše pripravljeni kolesarji lahko opravijo pot kar v enem dnevu, vendar sem sam bolj navdušen nad večdnevnim potepanjem, uživanjem v kulinariki in ogledom lokalnih znamenitosti.

Pa sem se usedel na kolo, pustil vsakodnevne skrbi za sabo in šel na potep po slikoviti pokrajini ob Blatnem jezeru. Moje kolesarsko potepanje se je začelo v Keszthelyu www.keszthely.hu , <http://keszthely.lap.hu> , ki je gospodarski center južnega Balatona. Mesto omenjajo že leta 1247. Najbolj opazna znamenitost v mestu je razkošna palača plemiške družine Festetics, druge zanimivosti so Balaton-muzej, gotska cerkev in Georgikon, prva kmetijska fakulteta v Evropi. Nadaljnja pot me je peljala po severni obali jezera, ki je nekoliko bolj razgibana od južne. V Szigligetu www.szigliget.hu sem se povzpел na ruševine gradu iz 13. stoletja, odkoder je čudovit panoramski razgled na jezero. V smeri kopnega, se razstira pogled na naravni park Balaton-Félvidék, ki se ponaša s številnimi hribčki vulkanskega izvora: Gulacs, Csobánc, Toti-hegy in drugi. Naj omenim, da je ob jezeru več gradov, sedaj žal le ruševin, ki so v srednjem veku uspešno kljubovali turškim vpadam. Sledilo je kolesarjenje po vinski cesti Badacsony www.badacsony.hu. Območje je znano po bogati ponudbi vin in je v počitniških mesecih turistično zelo oblegano. V nadaljevanju poti se je bilo vredno s kolesom povzpeti do mesteca Tihany www.tihany.hu , ki se nahaja na vrhu enakoimenovanega polotoka. Pričakalo me je lepo urejeno turistično mestece s samostanom iz 18. stoletja. V mestecu prevladuje mediteranski občutek, verjetno zaradi kamnitih zgradb, posebne klime in turističnega vrveža.

Tako sem počasi prikolesaril do severnega dela Balatona, v katerem sta dva večja gospodarska centra – Balatonfüred in Siófok. Balatonfüred www.balatonfured.hu , <http://balatonfured.lap.hu> je staro kopališče še z leta 1730, v mestu je več starejših stavb, ob obali pa je zgrajeno novo sprehajališče in številni lokali. V bližini mesta je možno obiskati jamo Loczy, ki je z dolžino 150 m največja jama v okolici. Ob prihodu v staro kopališče je bilo za mano že pol poti. Naslednji center - Siófok www.siofok.hu , <http://siofok.lap.hu> je priljubljeno zabavišče mladih; zelo obiskan je tudi izven počitniške sezone. Center Siófok-a je poln gostiln, diskotek in raznih lokalov. Žal moram priznati, da je v poletnih mesecih kolesarjenje ob turistično obleganih centrih zelo težavno, saj kolesarsko stezo večina turistov uporablja kot sprehajališče. Bolj me je veselilo kolesarjenje ob majhnih idiličnih vasicah, zato sem jo kar ubral naprej. Ko sem kolesaril po južni obali jezera, me je prijetno presenetilo mesto Balatonföldvár www.balatonfoldvar.hu . Kolesarska pot je speljana po stranski ulici, ob kateri je nešteto razkošnih vil (pravzaprav kar 47). Mesto je bilo nekoč pomembno turistično središče, v katerem so takratni gospodarski veljaki gradili svoje razkošne »vikendice«. Kolesarska pot me je mimo manj opaznih naselij južne obale počasi pripeljala do izhodiščne točke.

Kolesarjenje po severni obali jezera mi je bilo osebno dosti bolj všeč, saj je pot bolj razgibana s svojimi vinskimi cestami, je manj prometna in ponuja veliko znamenitosti. Na kolesarskih stezah srečamo dosti kolesarjev, tako »samotnih jezdecev«, kot vodenih skupin. Kot kaže tudi ob Blatnem jezeru postaja kolesarjenje zelo popularno. Pot je razmeroma lahka, saj ni hudih vzponov, in je zato primerna za kolesarski izlet s celotno družino in tudi za starejše rekreativce.

Poleg opisanih znamenitosti se v okolici Balatona nahaja še dosti zanimivega, kar pa bo treba šele odkriti na katerem od naslednjih potepov. Upam, da se srečamo nekje na kolesarski stezi.

Naziv naselij ob poti v vrstnem redu:

Heviz-Keszthely-Gyenesdias-Vonyarcvashegy-Balatongyörök-Balatonederics-Szigliget-Badacsony-Badacsonytomaj-Badacsonyors-Abrahamhegy-Revfülop-Balatonszepezd-Zanka-Balatonakali-Balatonudvari-Orvényes-Aszofó-Tihany-Balatonfűed-Csopak-Paloznak-Lovas-Balatonalmádi-Balatonfűzfő-Balatonkenese-Balatonkarátya-Balatonaliga-Balatonvilágos-Sóstó-Balatonszabadi-Siofó-Balatonszeplak-Zamárdi-Szántód-Balatonföldvár-Balatonszárszó-Balatonoszód-Balatonszemes-Balatonlele-Balatonboglár-Fonyód-Balatonfenyves-Balatonmariafürdő-Balatonkeresztúr-Balatonberény-Fenekpuszta-Keszthely-Heviz

Statistični podatki:

Balaton po dolžini meri kar 78 km. Jezero je najbolj široko med Siófokom in Alsóörs-om, in sicer 12 km ter najožje med Tihanyom in Szantódom le 1,5 km. Povprečna globina je le 3 m. Površina jezera obsega okoli 600 kvadratnih kilometrov. Ob vročih poletnih dnevih izhlapi tudi več milijonov kubičnih metrov vode. Pritok v jezero prihaja iz reke Zala in več manjših rek in potokov.

Zanimive povezave in informacije:

<http://balaton.lap.hu> - je spletno stičišče, kjer so shranjene povezave do raznih spletnih strani glede Balatona, poleg povezav do posameznih mest, so tam še GPS podatki, zemljevidi, vreme, novice, gradovi, promet, gostišča, prenočišča,...

<http://www.biketour-hungary.com> – društvo, ki je znano po kvalitetni organizaciji kolesarskih tur ob jezeru in izposoja kolesa

<http://www.balatonihajozas.hu/> - po Blatnem jezeru se lahko prevažate tudi z ladjo, lahko delate tudi nekatere »kolesarske bližnjice« od enega mesta do drugega. Naveden je urnik plovb v sezoni in izven nje.

<http://lazarus.elte.hu/moterkep/mb.htm> - spletni zemljevid Madžarske, primeren za planiranje poti.

<http://www.frigoriakiado.hu/> - Knjige o kolesarskih poteh po Madžarskem, kratki opisi znamenitosti so tudi v nemškem in angleškem jeziku:

Cycling around Hungary; Založba Frigoria, Budapest,
Balaton bicycle guide and atlas; Založba Frigoria, Budapest,

<http://tabla.mtb.si/gallery/album1069> - moj spletni foto - album Balaton 06-08

<http://tabla.mtb.si/gallery/album2192> - moj spletni foto - album organizirano kolesarjenje okoli Balatona 07

